

Er den rekordhøje beskæftigelse en god eller dårlig nyhed?

Børsen den 6 januari 2022

Medier og politikere glædede sig før jul over, at ledigheden i Danmark er nærmest rekordlav. Per midten af oktober var der kun 88.000 ledige, og de 3,1 pct. af arbejdsstyrken, det giver, er det laveste niveau siden tiden lige før finanskrisen i 2008.

Men kombinationen af rekordhøj beskæftigelse og en simpel tilbagevenden til vores velstandsniveau fra før nedlukningskrisen burde starte alarmklokkerne hos de fleste nationaløkonomer.

Umiddelbart vil de fleste danskere, og nok samtlige politikere på Christiansborg, mene, at begge dele er glimrende nyheder. Hvordan kan man være imod lav arbejdsløshed og velstand? Det er ikke blot, at den ekstremt lave ledighed skaber store udfordringer med at skaffe arbejdskraft i erhvervslivet. Problemet er, hvad arbejdsløsheden betyder for den stigende inflation, og hvad kombinationen afslører om vores samfunds produktivitet.

Problemet kan indses med simpel folkeskolematematik: Hvis vi producerer samme økonomiske værdi som før nedlukningerne, men gør det med væsentligt flere ansatte, må hver ansat nødvendigvis producere mindre end før.

Det betyder med andre ord, at det danske samfund er blevet væsentligt mindre produktiv - vi skal simpelthen bruge flere mennesker til at lave det samme.

Den umiddelbare forklaring er sandsynligvis i sig selv en kombination af to forhold. For det første gør restriktionerne både ansatte og hele virksomheder mindre produktive, når de forhindrer mange mennesker en normal arbejdsgang.

Det samme gælder hos leverandører, og problemerne kan hurtigt forplante sig til hele supply chains.

Som Scott Baker, Nick Bloom og Steven Davis har dokumenteret i andre sammenhænge, er selve usikkerheden, der er forbundet med, hvad regeringen kan finde på af indgreb de kommende måneder og år, i sig selv også en kilde til reduceret produktivitet. Den kraftigt stigende inflation gør blot dette problem dybere.

For det andet er mange af de nye ansatte økonomisk værdiløse, selvom de er politisk attraktive.

En væsentlig del af stigningen i beskæftigelsen er de ekstra 30.000 ansatte i den offentlige sektor de seneste år, og kun få af dem er midlertidige ansættelser forbundet med virusindsatsen.

Som både vismændene og Cepos har noteret, er der reelt ingen evidens for, at de ekstra ansatte forøger kvaliteten af det offentlige service eller løser andre reelle problemer.

Det er en symbolsk politisk løsning, der blot gør det basale produktivetsproblem i den offentlige sektor værre.

Den mærkelige situation i dansk økonomi for tiden er dermed en påmindelse om, at der ofte kan være tilsyneladende gode udviklinger, der i virkeligheden ikke er så gode, når man tænker videre over dem.

Det tilsyneladende positive ved situationen fordyber problemerne, da der næppe vil være politisk vilje til at løse et problem, man kan påstå, er det modsatte. Det er en politisk-økonomisk perfekt storm.

Christian Bjørnskov